

SKUPNOST

7. številka
XXXIII. letnik

Glasilo skupščine občine Ljubljana Moste – Polje

S SEJ ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE

Zadnjega dne v septembru so imeli vsi trije zbori občinske skupščine svoje seje. Za zbor združenega dela je bila to 25. seja, za družbenopolitični zbor in zbor krajevnih skupnosti pa 24. Zbori so zasedali ločeno, imeli so enak dnevni red s 17 točkami in vsi trije so bili sklepčni. Po zgledu državnega parlamenta je tudi v naši skupščini seja prvi zaključil zbor združenega dela.

Najbolj vroča točka dnevnega reda je bila Prikaz stanja in problematika delovanja sklada stavbnih zemljišč mesta Ljubljana in izvajanje programa za območje občine Ljubljana Moste-Polje. »Vročča« vsaj v družbenopolitičnem zboru, pa čeprav je bil proti sprejetju predlaganega sklepa le en delegat, ki pa je preostale delegate vztrajno prepričeval, da je predlagani sklep neustaven, da je dolžnost delegatov delati v skladu z zakoni in podobno. Zahteval je, da sklep, če ga zbor sprejme, takoj pošlje na ustavno sodišče v preverbo, predsednik IS Brane Matjašec, ki delegate v to silo, pa obenem pri občinski skupščini položi sklep o odstopu izvršnega sveta, ki stopi v veljavo v trenutku, ko ustavno sodišče ugotovi neustavnost sklepa skupščinskih zborov. Če delegat Janez Lesar ne bi bil uslužbenec mestne uprave, seveda ne bi bilo te dolge in zastrašujoče razprave, tako kot je ni bilo v preostalih dveh zborih. Stvar je bila sicer zelo jasna, vendar jemati nekaj iz pristojnosti mesta, posebno še, če je to denar, ni kar tako. Kaj takega se namreč še ni zgodilo. To pa je še en dokaz, da je Ljubljana hudo bolna ali pa celo že mrtva, čeprav njeni vztrajni zagovorniki tega nočejo priznati. In to je seveda najhujše! Gre pa za to: Pred petimi leti so se ljubljanske občine dogovorile, da od stavbnih zemljišč zbrani denar združujejo z namenom, da bi bili učinkovitejši tudi za večja dela. Pri mestni skupščini so ustanovili Sklad stavbnih zemljišč, ki ga vodi upravni odbor. Ker mestna skupščina ne deluje, ne more imenovati novih članov upravnega odbora (starim je mandat potekel 29. junija letos) in ne sprejeti programa sklada stavbnih zemljišč. V občini pa se hkrati kopičijo že pet let stare naloge, ki bi jih morali opraviti z denarjem Sklada stavbnih zemljišč. Ali naj občina čaka, da se bo delovanje mestne skupščine normaliziralo ali pa naj stvar vzame v svoje roke? Izvršni svet čuti, da je dolžan storiti tudi tak ne-ljub korak, da bi le uresničili sprejeti program komunalnih del za letošnje leto. Občinski izvršni svet bi lahko ravnal tudi drugače, kot je v razpravi dejal predsednik Brane Matjašec. Lahko bi le črtali številne naloge in za

tako osiromašen program kazali nakrivca v mestni skupščini. Vendar tako ne gre! Tako so menili tudi številni delegati v svojih razpravah in dali podporo predlogom izvršnega sveta.

Pred začetkom razprave k tej točki so predsedniki zborov prebrali stališča statutarno pravne komisije do sklepov izvršnega sveta. Tudi komisija je podprla sklepe in menila, da bi glede na razmere morala skupščina sprejeti določene ukrepe, da bo zavarovala svoje lastninske pravice. Tako so na koncu v vseh treh zborih sprejeli poročilo o razmerah v skladu stavbnih zemljišč in v medzborovski komisiji usklajene sklepe:

1. Glede na to, da na osnovi odločitve ustavnega sodišča v Ljubljani, ki je bila sprejeta v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti sprememb in dopolnitev statuta mesta Ljubljane z dne 2. 7. 1992, ni mogoče ustanoviti občinskih skladov stavbnih zemljišč in na ta način zajeti vseh izvernih prihodkov sklada, predlagamo, da občina Lj. Moste-Polje do konca leta 1992 zadrži del denarnih sredstev, pridobljenih z oddajo stavbnih zemljišč v družbeni lasti investitorjev in sredstva, zbrana iz prispevkov investitorjev za stroške priprave in opremljanja stavbnih zemljišč.

2. Na ta način zbrana sredstva bo občina uporabila za realizacijo programa razvojnih nalog občine Lj. Moste-Polje za leto 1992 za naloge iz že pripravljene programa za odpravo komunalnega deficita v občini in v nadaljevanju programa urejanja stavbnih zemljišč, ki izhajajo iz programiranih nalog sklada stavbnih zemljišč za občino Ljubljana Moste-Polje.

3. Skupščina mesta Ljubljane naj imenuje nov upravni odbor in s tem omogoči legitimnost poslovanja sklada.

V družbenopolitičnem zboru so se pri glasovanju trije delegati vzdržali, eden pa je bil proti. V razpravi so sodelovali: Janez Lesar, Ante Madjar, Niko Lukež, Janez Jančar, Toni Janežič, Franc Vode, Stane Brezovar, Anton Štraus in Igor Malič.

V zboru krajevnih skupnosti so pri tej točki v razpravi sodelovali: Janez Žagar (Besnica), Marija Dremelj (Zelena jama), Danilo Jurca (Moste-

Selo) in Alojz Pšeničnik (Zalog). Sklep so sprejeli soglasno.

V zboru združenega dela so pri tej točki v razpravi sodelovali: Silvo Barle (16. VE), Karel Komočar (1. VE) in Bojan Kovačič – predsednik zbora. Sklep so sprejeli soglasno.

Program razvojnih nalog s področja cestnih in komunalnih dejavnosti, ki bodo opravljene iz tega naslova, v celoti objavljamo na 2. strani v desnem kotu zgoraj.

POROČILO O URESNIČEVANJU RAZVOJNIH NALOG OBČINE V LETU 1992

Konec lanskega leta je občinska skupščina sprejela program razvojnih nalog za letošnje leto in zadolžila izvršni svet, daji o izvajanju programa poročila dvakrat letno in sicer v septembru in decembru. To poročilo je bilo pripravljeno v skladu s tem sklepom. Je že nekoliko zastarelo (narejeno za obdobje januar-maj) vendar dovolj nazorno in zanimivo, da so delegati lahko ocenili intenzivnost izvajanja usmeritev na posameznih področjih. Naj ponovimo, da si je na podlagi lani sprejetih nalog IS zadal predvsem te temeljne naloge: pospeševanje drobnega gospodarstva in podjetništva s poudarkom na odpiranju možnosti novega zaposlovanja, izboljšanje preskrbe prebivalstva občine, razvoj PTT mreže, zagotavljanje prostorskih možnosti razvoja posameznim dejavnostim ter hitro in učinkovito reševanje gospodarsko upravnih zadev.

V družbenopolitičnem zboru so delegati v razpravi dali nekaj pobud in vprašani.

(nadaljevanja na 2. strani)

izolirka

- strešna kritina BITUMEN-SKA SKODLA
- bitumenski trakovi IZOTEK, IZOTEM, IZOVAL, strešna lepenka
- toplotne izolacije - STIROPOR in KOMBIS plošče

Obiščite nas
v industrijski prodajalni
Ob železnici 18,
61110 Ljubljana,
telefon: (061) 103-096

Vsaki delavnik
od 7.-15. ure in ob
sobotah od 8.-12. ure.

Fotografija: Hvastija

Za zidom cerkvenim je pokopan nekdo.
Na grobu šipek cvete. Iz bele vasi bele poti –
in vse te poti v moje srce.

(Srečko Kosovel, Vas za bori)

Skupščina občine Ljubljana Moste-Polje in občinski odbor
združenja borcev NOV Ljubljana Moste-Polje

vabita

na komemoracijo pri spomeniku na Urhu, ki bo 1. novembra 1992
ob 10. uri

LABIRINT VRAČANJA PREMOŽENJA

Ko so poslanci slovenskega parlamenta konec lanskega leta sprejemali zakon o denacionalizaciji si gotovo niso mislili, da bodo postopki tako dolgotrajni in zapleteni. Vsaj večina njih, ne. Če bi, bi gotovo poskrbeli, da bi bila večina težav in ovir odstranjenih še preden bi zakon začel veljati, ne pa da se zdaj z njimi ubadajo na občinah, ki prvostopenjsko rešujejo prispele vloge. Teh pa ni malo, zato so s predvolilnimi cilji navdahnjeni očitki, češ, da nekateri namerno zavlačujejo procese denacionalizacije, vsaj za našo občino nepravilno.

To presneto dobro ve večina tistih, ki so že vložili zahtevke za vrnitev premoženja. Zbrati vso potrebno dokumentacijo, ki jo zahtevajo predpisi, ob zelo neurejenih in vske konce razmetanih podatkih, ni niti malo lahko. Še posebej to velja za tiste, ki si ne morejo privoščiti advokata, da vse to uredi. Pa tudi v teh redkih primerih – v glavnem si to privoščijo prejšnji lastniki industrijskih obratov in tovarn – včasih traja mesec in mesec, da se prebijejo do potrebnih dokumentov, zapisnikov, cenitev, različnih potrdil, zemljiških izpisov in podobnega. Zato tudi ni slučajno, da je več kot polovica vložnih zahtev nepopolna. Da bi ljudem prihranili kakšno pot, na občini te vloge pregledajo še preden gredo v uraden postopek in ljudem svetujejo, kaj še manjka in kje dokument dobiti. Ne nazadnje s to potezo dobre volje tudi sami sebi pri-

hranijo nekaj nepotrebnega dela, saj bi morali nepravilno vlogo uradno zavrniti, upravičenec pa bi najbrž čez čas spet pojavil z novo dopolnjeno.

Šele podrobnejši (v) pogled v delo občinskih denacionalizacijskih komisij razgne številne pravne in druge zanke, ki zaradi mirno lahko rečemo, na hitro sprejetega zakona in zato tudi polnega lukenj ter tudi nedoslednosti, prežijo na vse, ki imajo z njim opravka. Vzemimo le največjo nelogičnost. Kako izdati odločbo o odškodnini za odvzeto premoženje, če odškodnine nimaš od kje vzeti? Odškodninskega sklada namreč še ni. Zato občinske komisije rešujejo le tiste primere, kjer gre za nesporno vračanje odvzete lastnine v naravi. Kjer pa je le mogoče, zadeve rešujejo z delnimi odločbami, v kateri je odločeno, da je ta in ta upravičen do odškodnine, kdaj in v kakšni obliki jo bo

dobil pa je odvisno od parlamentarnih (in političnih) mlinov. Ali pa drugi primer. Vloga za manjšo parcelo je popolna in na prvi pogled je stvar jasna. Toda ogled na terenu pokaže, da je tam zgrajena hiša, najbrž na črno. Tu se zadeva zaplete v morju veljavnih predpisov. Denimo, da geometer sploh lahko pride na parcelo, da bi ugotovil dejansko stanje, morajo soglašati vsi sosedje. Če ne, zadeva obstane. Tretja zgodba zadeva tiste, ki morajo denimo zemljo po zakonu vrniti prejšnjim lastnikom. Za to, da se ugotovi, kdo so bili, za koliko zemlje na posameznih parcelah je slo, koliko je bila vredna, in koliko je vredna danes, je bila na primer plačana, ali je prejšnji lastnik zanjo dobil drugo praviloma boljše zemljo, ali so podpisani vsi potrebni papirji, zadeve urejene v zemljiški knjigi in podobno je potrebna cela armada strokovnjakov in administratorjev. Samo Agromona je do zemlje prišla na podlagi tisoč in še nekaj čez odločb in pogodb. Jasno je, da pri denacionalizaciji ne sodeluje navdušeno – kot tudi druga družbena posestva ne – in skuša

(nadalj. na 3. strani)

Konec septembra je predsednik občinske skupščine g. Janez Jančar sprejel najboljše balinarje, ki so s svojimi letošnjimi rezultati ponesli ime Slovenije v svet. Na fotografiji: predsednik Janez Jančar čestita k uspehu evropskemu prvaku v hitrostnem zbijanju Bojanu Novaku. K čestitkam športnikom se pridružuje tudi uredništvo NS. (Foto Borut Krajnc)

KOTO GRE V KORAK Z EVROPO

Pred dnevi je tovarno Koto, ki je trgovsko in proizvodno podjetje za široko porabo usnjenih izdelkov in živalskih surovin, obiskala delegacija Združenja madžarskih kafilerij - Atev. V tovarni Koto v Zalogu pri Ljubljani so se seznanili z urejenostjo na področju zbiranja in predelave klavniških odpadkov in poginulih živali v Sloveniji. Zanimala jih je tudi veljavna slovenska zakonodaja, ki ureja to področje in tehnologija predelave, vključno z organizacijo zbiranja organskih odpadkov. Koto je namreč edini in največji tovrstni obrat odprtega tipa v Sloveniji.

Generalni direktor Kota Miro Sotlar je pomen Kota za slovensko kmetijstvo označil kot tovarno beljakovinskih koncentratov, ki je v reprodukcijski verigi nujno potrebna zaradi same proizvodnje in zaradi mesno-predelovalne industrije. Zato se v Kotu zavedajo dejstva, da moramo to tovarno tehnološko in ekološko dobro vzdrževati, kajti take zahteve so vedno večje s strani okolice, v kateri tovarna obratuje in temu morajo podpreti vsa strokovna in organizacijska prizadevanja.

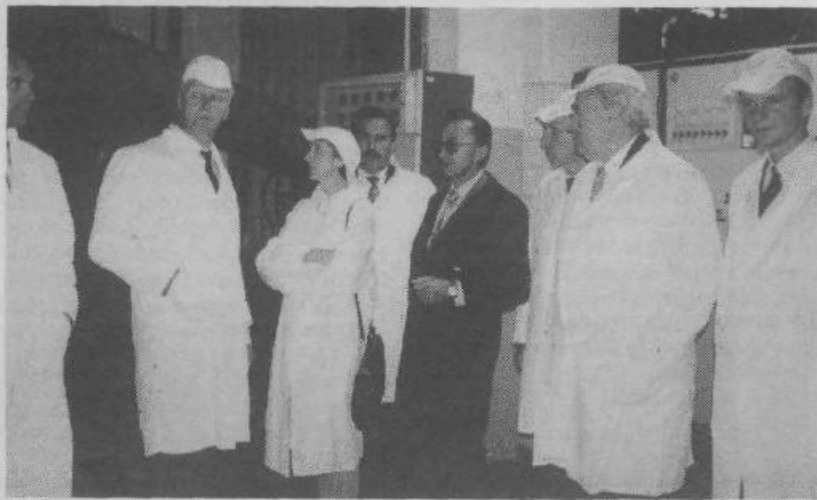
Proizvodni program Kota bi lahko razdelili na dve področji: področje surovin in gotovih izdelkov. Na področju surovin imajo tovarno, v kateri predelujejo odpadke iz mesno-predelovalne industrije. (tudi predelava surovih kož in predelovanje določenih izdelkov za mesno-predelovalno industrijo), medtem ko na drugem področju skrbijo za prodajo gotovih izdelkov, ki jih prav tako proizvajajo v svojih tovarnah. To so izdelki iz usnja, usnjena galanterija, usnjena konfekcija.

V celotnem kolektivu je zaposlenih 390 ljudi. Zaposleni skrbijo za organizacijo proizvodnje in prodajo. Proizvodni program je izredno širok, saj imajo svoja podjetja tudi v Beogradu, Zagrebu, Moskvi, Berlinu, hkrati pa so tudi soustanovitelji Costella v Zugu v Švici, Costella v Zagrebu, Costella v Banjaluki, Costella Sarajevo, Costella Skopje, Lesco v Münchenu, Koto export-importa Berlin, Koto-Nec v Ljubljani, Eura v Ljubljani in Inde na Vranskem. S predstavništvom v Moskvi zagotavljajo internacionalno poslovanje podjetja Koto in to jim povečuje moč in omogoča lažji pristop na tuja tržišča.

Med nedavnim obiskom so se z madžarskimi kolegi pogovarjali o približevanju predpisov evropskim merilom. Medtem, ko je v letošnjem letu v Kotu 25 odstotkov manj zaposlenih kot jih je bilo lani in ob dejstvu, da so ob polletju imeli 2 milijardi tolarjev prihodka, kar je trikrat več kot v enakem lanskem obdobju, so na Madžarskem v podobnih tovarnah na nekoliko nižji ravni kot v Kotu. Tod so razvili tudi uspešen sistem napredovanja zaposlenih.

Pomočnik generalnega direktorja, Marko Skodlar je povedal, da je količina predlaganih organskih odpadkov v letošnjem letu preseгла že 30 tisoč ton. Na dan v dveh izmenah predelajo 160 ton odpadkov. Lani so jih skupaj

predelali nekaj manj kot 50 tisoč ton, letošnja obremenitev je zaradi zmanj-

Madžarski gostje med ogledom KOTA v Zalogu (Foto: Janez Zajc)

šanja števila izmen, nekoliko manjša oziroma na lanski ravni.

V Kotu niso zadovoljni z odnosom predelovalcev do pridelovalcev.

»Prav gotovo bi morali na tem področju spremeniti veljavno zakonodajo, pomembno in pohvalno pa je, da delamo, kar delamo. Dejstvo je, da vsak dan pobereimo organske odpadke na 61 odkupnih mestih in to brezplačno, saj so obveznosti na naši strani. To pomeni, da bi se morali problema odpadkov zavedati tudi sami predelovalci in zato sami prispevati k tej koristni reciklaži in uporabi v živinorejskem ciklusu. Ni še jasno koliko in kaj bi morali prispevati, natančnih izračunov še nismo pripravili. Izdelka - mesno-kostna moka in tehnična mast sta borzna artikla in cena se jima na evropskih borzah dnevno spreminja. V minulih letih smo zabeležili drastičen padec in v smislu teh cen bi morali postaviti tudi nove okvire poslovanja.« meni gospod Marko Skodlar.

Brez dvoma je proizvodnja v tovarni beljakovinskih koncentratov zelo zahtevna in s tem v zvezi draga, torej povezana z velikimi stroški. Samo po sebi se ponuja razmišljanje, da bi morala takih tovarni, ki obratujejo v interesu vseh nas, najbrž pomagati tudi država. Še posebej zato, ker bo treba nekako rešiti problem zaradi 30 odstotkov povečanih zmogljivosti, ki so jih pred leti zgradili v skladu z zakonskimi predpisi za primer kužnih boleznih živali itn.

Tovarna se nikoli ne sme ustaviti

v nepravem trenutku. Ker je sama proizvodnja Kota na evropski ravni, bodo morali še zakonodajo prilagoditi evropskim merilom. Zaenkrat jim je z njihovega zornega kota to uspevalo, čaka jih še lastninjenje, prav gotovo pa nadaljnega razvoja in vlaganj brez pomoči države oziroma davčnih olajšav, ne bodo zmogli.

MILAN SKLEDAR

● Pogovor z v. d. direktorja republiške veterinarske uprave, ANDREJEM LENIČEM

● Gospod Andrej Lenič, kakšna sta upravljalski in strokovni nadzor nad tovarno beljakovinskih koncentratov?

Upravljalski nadzor izvaja edino ministrstvo za kmetijstvo, strokovni nadzor pa veterinarska služba, in sicer prek veterinarske inšpekcije kot upravnega in inšpekcijskega organa in prek veterinarskih zavodov kot operativnih organov veterinarske službe.

● Kako pa iz ekološkega zornega kota gledate na tovarno Koto?

V tem trenutku je to najbrž edina ekološka tovarna v Sloveniji, ki ima za svoj nadaljnji razvoj pomembne in drobne korake, ki temeljijo na dolgotrajnih izkušnjah in na tem, da bi se s takimi drobnimi koraki še bolj približali, tako po strokovni kot kakovostni plati, Evropi.

● To pomeni, da ekološko ni sporna, tako kot je bila ali kot je večina drugih »sorodnih« tovarni?

Mislím, da so s kontrolo veterinarske službe in drugih inšpekcij, tako vodno-gospodarske kot sanitarne, tudi vse tiste zadeve, ki še prihajajo iz te tovarne, pod strogim nadzorom in za ekološko ne predstavljajo nobene nevarnosti.

● Kakšno zakonodajo imamo na tem področju in kako bi lahko opredelili našo zakonodajo v odnosu do tovarne Koto, ki je bila zgrajena in ki naj bi delovala v skladu z evropskimi merili?

Zakonska regulativa, ki ureja to področje, je stara že deset let in več. Mislím pa, da je bila ta zakonska regulativa že takrat pripravljena na tako visoki ravni, da se lahko tovarna kosa tudi z drugimi evropskimi državami, tako po tehnološki plati kot tudi glede vrstva okolja.

● Kako pa bi lahko pokomentirali dejstvo, da v Kotu trideset odstotkov proizvodnih zmogljivosti ni izkoriščenih?

V Sloveniji imamo dve kafileriji odprtega tipa, in sicer v Murski Soboti, kjer zdaj ne obratuje in tukaj. Pomembno je, da taki tovarni zagotovimo stalno delo in obratovanje. Kako bo država to zagotovila, je stvar drugih organov. Če lahko povem svoje strokovno mnenje, se bo morala država v prihodnje zavedati, da mora imeti pristojnosti in pregled nad poslovanjem take tovarne kot je Koto.

● Kako bi lahko pokomentirali predlog o tako imenovanem ekološkem davku, ki naj bi ga, kot predlagajo v Kotu, plačali vsi proizvajalci odpadkov?

Če se bodo ekonomske zadeve še zaostrovale in če je drugod po Evropi to področje urejeno, bi morali tudi pri nas izboljšati in spremeniti odnos do organskih odpadkov.

MILAN SKLEDAR

OBČINSKI ZEMLJIŠKI SKLAD?

Med občino Moste-Polje in mestnim skladom stavbnih zemljišč se je razvnela prava bitka. Tako je občinski izvršni svet nedavno pripravil tiskovno konferenco o razmerah v skladu, kakor tudi kot odgovor na pismo Vladimirja Vrbovskega, vodje službe sklada. Občinski izvršni svet je prepričan, da se Vrbovšek izogiba vzrokom za nastale razmere v mestnem skladu stavbnih zemljišč in s tem zavaja javnost. Zato je IS sklical tiskovno konferenco, na katero je povabil tudi predstavnike sklada na javno soočenje, vendar pa ti niso prišli.

Sekretarka za urbanizem in varstvo okolja Marjana Erjavec-Hauptman je o Vrbovškem pisanju na račun občine Moste-Polje dejala, da je to sprenevanje brez primere, saj so ga stalno opozarjali na še neuresničene naloge v občini. Dejala je, da Vrbovšek v sklepih občinskega izvršnega sveta (o tem, da bo občina zadržala del denarja za uresničitev občinskih nalog, kar je občinska skupščina tudi podprla) išče nezakonitosti, vendar mora izvršni svet izredno ukrepati, saj razmere v mestnem skladu niso normalne in narekujejo takšno ravnanje. Poudarila je, da Vrbovšek ne govori o vzrokih, ki so botrovali odločitvi občinskega izvršnega sveta (in kasneje skupščine), da bo zadržal vsa sredstva, ki se zbirajo iz prispevkov tistih, ki vlagajo v pripravo in opremljanje stavbnega zemljišča. To pa je zelo nizka stopnja nalog, ki bi jih moral sklad letos izpolniti v občini Moste-Polje. Tako je mestni sklad potisnil izvršni svet v kot, saj bo v preostalih tednih letošnje gradbene sezone težko uresničiti naloge, ki so jih potrdili občinski poslanci. Pojasnila je, da sklad v tako kratkem času teh nalog ni sposoben uresničiti. V Mostah pa so že vse pripravili za izvedbo nekaterih načrtov. S pooblastilom skupščine bo izvršni svet skušal ublažiti posledice nedela mestnega sklada in uresničiti vsaj del nalog občinskega razvojnega programa.

● Legalnost sklada je vprašljiva

Sekretarka za občo upravo in razvoj krajevnih skupnosti Vesna Mišič je dejala, da osnovni akti, na podlagi katerih deluje mestni sklad stavbnih zemljišč, opredeljujejo mandat upravnega odbora za dve leti, z možnostjo, da so njegovi člani lahko ponovno izvoljeni. Vendar pa mestna skupščina sedanemu upravnemu odboru mandata ni podaljšala, kar pomeni, da njegovi člani delujejo brez pooblastil. Verjetno pa bo moral SDK preveriti, če delujejo tudi zakonito. Ker mestna skupščina ne zaseda, bi se moral upravni odbor obrniti na skupščine ljubljanskih občin in se z njimi dogovoriti, kaj bo sklad delal in komu bo odgovarjal. Čeprav je upravni odbor odgovoren mestni skupščini, bi v sedanjih izrednih razmerah v dogovoru z občinami lažje prebrodil težave. Tako pa mestna skupščina ni potrdila programa nalog in finančnega programa sklada, sklad pa skupščini o svojem delu ne poroča.

Poudarila je, da se v prihodnjih nekaj letih ne bo začela nobena gradnja stanovanj, ker sklad za to ni pripravil zemljišč. Dodala je še, da je sklad že pobral tretjo akontacijo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (približno 700 milijonov tolarjev). Letos je bila vrednost točke že dvakrat povišana, o čemer bi lahko odločila le mestna skupščina, a je to storil mestni izvršni svet kar na svojo pest.

● Nekoč je bilo drugače

Vendar pa ni bilo vedno tako. Drugače je bilo, ko je še deloval zemljiški sklad občine Moste-Polje. Ta je imel vsako leto pozitivno razliko med prihodki in odhodki. Sprejete naloge je leta 1984 uresničil 106-odstotno, leta 1985 117-odstotno in 1986, leta 100-odstotno. Leta 1987 so ljubljanske občine ustanovile sklad stavbnih zemljišč. Prvo leto delovanja tega sklada je bila razlika med prihodki in odhodki na območju občine Moste-Polje še pozitivna, izvedba programa pa 99-odstotna. Vsa naslednja leta je bila razlika med prihodki in odhodki negativna in se je vsako leto sama še povečevala. Leta 1988 je bilo v občini uresničenih 78 odstotkov programa sklada, 1990. leta 34 odstotkov in lani 32 odstotkov.

Predvsem je treba pojasniti nekaj. Vse pisanje in prerekanje okoli sklada stavbnih zemljišč ni le prepričevanje med uradniki z različnih ravni državne uprave. Preprosto povedano, gre za ogromne količine denarja. Zato se upravičeno postavlja vprašanje, koliko občani skladu pošljejo denarja in kaj za to dobijo.

Cesta, ki se nenadoma konča, ker mestni sklad stavbnih zemljišč še ni odkupil nekaj parcel. (Slika: Zdenko Matoz)

LABIRINT VRAČANJA PREMOŽENJA

(nadaljevanje s 1. strani)

postopke kar se da zavleči. Tudi na drugi strani upravičenci v vlogah prikazujejo le tista dejstva, ki so njim v korist, ostala pa zamolčijo, denimo, da je zemljo družbenemu posrestvu prodal za tako in tako ceno, oziroma zanjo pri arondacijah dobil nadomestno. Vse to morajo občinske komisije, natančneje rečeno, občinski strokovni delavci nepristransko preveriti, za kar si na različne načine poiskati potrebno dokumentacijo. Pri tem se srečujejo z nemogočim pravnim stanjem. Tako je naprimer v zakonu o denacionalizaciji določeno, da se bo vrednost podjetij ugotavljala s predpisi, ki bodo sledili zakonu o lastninjenju! Kako je s tem, pa vsi vemo. Na dnevi red parlamenta prihaja šele ta mesec, torej vsaj eno leto dni pozneje od sprejema denacionalizacijskega zakona.

Treba je reči, da se ljudje različno odzivajo na včasih kar nepremostljive težave, ki jih delijo od vrnitve njihovega premoženja. Eni razumejo, da so dokumentacije pomanjkljive, in da traja precej časa preden se primer osvetli, da se lahko izda odločba. Drugi - zlasti pravni nasledniki razlaščenecov - so bolj nestrpni in hočejo takoj dobiti, kar jim po njihovem

mnenju pripada, papirje pa naj išče država, pravijo.

Z dobro voljo se da marsikatero oviro in težavo preskočiti na zadovoljstvo vseh strank. Toda tu je še ena stvar, ki so se ji avtorji zakona elegantno izognili: stroški. Načeloma je stvar jasna: stroške podobno kot v splošnem upravnem postopku nosi tisti, ki izgubi. Toda, kdo je tisti, ki je v teh denacionalizacijskih postopkih uspel? Strokovne analize posameznih primerov, cenilci, izvedenci in drugi pa niso poceni. Računi za posamezne storitev gredo neredno v tisoč mark. Kdo naj jih plača? Občina je glede na finančne zmožnosti tej komisiji namenila nekaj proračunskega denarja, toda kaj, ko so cene naštetih storitev daleč nad to številko. Upanje nekaterih, da bodo v občinske komisije pritegnili potrebne strokovnjake, ki bodo delali zastoj se je razumljivo razblinilo že ob prvih poskusih.

Rok za vlaganje zahtev za vrnitev odvzetega premoženja se bo iztekel 7. julija prihodnje leto. Glede na težavnost nalog je časa odločno premalo in najbrž ne bi bilo odveč pritisniti na poslance, da rok podaljšajo, hkrati pa odpravijo vsaj tiste nelegičnosti v zakonu, ki poti denacionalizacije podaljšujejo v nedogled.

JANEZ MLINAR